

collatio de tali beneficio ex metu resignato, facta jam sit alteri.

« Ampliatur quarto, ut jure reprobetur, infirmetur, et in dicto sensu sit nulla resignatio, etiamsi juramento sit firmata, dum nimirum ex metu juravit quis renuntiare beneficio, vel in resignatione juravit se non repetiturum illud... Ne tamen huic communi conclusioni obstet textus, cap. *Ad aures, de his quæ vi, etc.*, ubi dicitur: « Renuntiatio facta ad terrorem laicorum (nisi forte juramento, vel fide interposita sit confirmata) non impediatur, quominus is, qui renuntiavit Ecclesiæ, ad ejus regimen prius erat electus, præficiatur eidem; » ne, inquam, textus ille obstet, dicendum requiri et necessarium esse, ut talis a juramento, superioris auctoritate absolvatur, ad effectum ut possit agere et petere, et redire ad beneficium metu renuntiatum eum juramento. » Leurenus, *Forum benefic.*, part. III, quæst. 702, n. 3 et seqq.

(19. Item resignare non possunt clerici beneficia illa, ad quorum titulum fuerint ad sacros ordines promoti, nisi facta mentione, quod ad illorum titulum fuerint sacris ordinibus initiati, neque talis resignatio admitti potest, nisi constituto, quod aliunde commode vivere possint; alias facta resignatio erit nulla. Concil. Tridentin., sess. XXI *De reform.*, cap. 2; S. Pius V, constit. 58, incip. *Quanta Ecclesiæ*.

(20. Item resignare non possunt beneficia clerici infirmi intra xx dies ante suam mortem. Sic regula 19 *Cancellariæ*, quæ inscribitur *Regula de viginti*, quæ ita: « Item voluit, quod si quis in infirmitate constitutus resignaverit, sive in Romana curia, sive extra illam, aliquod beneficium simpliciter, sive ex causa permutationis, vel alias dimiserit, aut illius commendæ cesserit; seu ipsius beneficii unionis dissolutioni consenserit, etiam vigore supplicationis, dum esset sanus, signatæ; et postea infra viginti dies a die per ipsum resignantem præstandi consensus computandos, de ipsa infirmitate decesserit, et ipsum beneficium quavis auctoritate conferatur, per resignationem sic factam, collatio hujusmodi sit nulla, ipsumque beneficium nihilominus per obitum censeatur vacare. »

(21. Imo hæc regula de viginti locum habet etiam in illis, qui, dum sani erant, resignaverunt, et postea casu quodam, aut superveniente morbo inopinato intra viginti dies decesserunt. Cochier, *ad regulam 19 Cancellariæ de viginti*, n. 16, vers. *Itaque frustra*, id probans ex verbis dictæ regulæ, ibi: « Etiam vigore supplicationis, dum esset sanus, signatæ. » Parisius, lib. XII *De resignat. benefic.*, quæst. 6, num. 7, testans de communi ita hodie communiter per hanc regulam practicari; Vivianus, *De jurepatronatus*, l. XIII, c. 10, n. 86; Rota, apud Bichium, decis. 164, n. 14, et alia Rota, in una *Leodiensi beneficii*, 25 Maii 1640, coram Cero, decis. 11, n. 10, asserens ita declarasse Clementem VIII.

(22. Beneficia jurispatronatus, sive patro-

ni sint laici, sive clerici, nequeunt resignari ad favorem tertii, neque permutari sine consensu patronorum, arg. cap. *Monasterium* 33, caus. 16, q. 7; Rota, par. I, recent. decis. 427, n. 1; Gonzal., *ad Regul. 8 Cancellar.*; Glossa 18, a n. 2, et Glossa 47, n. 20; Gratian., *Disceptat. forens.*, tom. V, cap. 831; Barbosa, lib. III *Juris ecclesiast. univers.*, cap. 15, n. 142, cum pluribus ibi citatis; Pirrhing., *loc. cit.*, n. 13; Reiffenstuel, *loc. cit.*, n. 61; Parisius, lib. II, q. 4, et l. VII, q. 15, n. 8, et alii passim. Ipsorum enim patronorum interest, ne, ipsis neglectis, aliqui instituuntur in beneficiis forte ipsis infensi aut inimici.

(23. Item beneficia electiva resignari non possunt in favorem alterius, neque permutari sine consensu illorum qui jus habent eligendi. Cardinal., in Clementin. *Unic.*, n. 18, *De renuntiat.*; Flamin., l. VIII, q. 10, n. 11; Vivian., in *Praxi jurispatronat.*, lib. XIII, c. 10, n. 28; Garcias, par. XI *De beneficiis*, cap. 4, n. 72; Barbosa, *loc. cit.*, n. 145; Reiffenstuel, *loc. cit.*, n. 61; Pirrhing., *loc. cit.*, n. 13, et ipso teste, alii communiter.

(24. Talis autem resignatio vel permutatio sine consensu patronorum, vel jus eligendi habentium facta, non est ipso jure irrita, sed irritanda solum ad ipsorum contradictionem et instantiam; et, si eorum consensus post resignationem superveniat, erit valida. Arg. cap. *Quod sicut* 28, *De election.*, cap. *Cum nos* 3, *De his quæ fiunt a prælati, cum similibus*. Lessius, lib. I *De just. et jur.*, cap. 34, n. 193 et 198; Azorius, part. I, lib. VII, cap. 25, q. 4; Reiffenstuel, *loc. cit.*, n. 62; Pirrhing., *loc. cit.*, n. 13, et communis aliorum.

(25. Item resignari nequeunt, lite pendente, beneficia litigiosa, quia talis resignatio præsumitur fieri in fraudem colligantis. Arg. c. 1, *De alienatione judicii mutandi causa facta*, et cap. 2, *Ut lite pendente* in 6, Generaliter enim loquendo alienatio rei litigiosæ, dum lis pendet, fieri prohibetur, et facta non tenet, ut expresse habetur ex toto tit., ff. et eod. *De litigiosis*; Barbosa, *loc. cit.*, num. 147; Parisius, cit. lib. II, q. 3, n. 1; Azorius, cit. cap. 25, q. 3; Pirrhing., *loc. cit.*, n. 14; Reiffenstuel, *loc. cit.*, n. 55, et alii communiter.

ADDITIONES CASINENSES.

Verum licet beneficium litigiosum, lite pendente, resignari non valeat alicui alteri, sive ex causa permutationis, sive in favorem ejus illud dimittendo, nihilominus alter litigantium bene potest simpliciter cedere illi beneficio ac juri, si quod in eo habet, siquidem per talem cessionem non fit deterior conditio colligantis, simulque per ipsam totaliter finitur lis. Item est, si simpliciter renuntietur liti; quia tunc purgatur vitium litigiosi. Reiffenstuel, ad tit. *De renuntiat.*, n. 57.

Valida etiam est renuntiatio beneficii litigiosi, si hanc fieri contingat, facta expressa mentione litis, sive dein ipsa fiat coram Summo Pontifice, sive coram ordinario:

quamquam ordinarius in tali casu nequeat conferre beneficium, nisi lite jam finita aut extincta per obitum litigantis jus prætendentis in beneficio, vel derelicta. Idem Reiffenstuel., *loc. cit.*, n. 58.

(26. Item beneficia unita resignari non possunt, etiam antequam unio sortiatur effectum. Sic, si beneficium a Petro possessum uniatu alicui ecclesiæ, monasterio vel seminario, ut post illius mortem effectum sortiatur, non potest Petrus illud beneficium resignare in alicujus favorem. *Communis*; per text. in concil. Trident., sess. XI *De reform.*, cap. 5 in fine, ibi: « Quæ uniones etiam non possint revocari, nec quoquo modo infringi vigore eujuscunque provisionis, etiam ex causa resignationis, aut derogationis, aut suspensionis: » et sess. XXIII, cap. 18, circa medium, ibi: « Nec per resignationem ipsorum beneficiorum uniones et applicationes suspendi, vel ullo modo impediri possint. »

(27. In curia Romana non admittuntur resignationes parochialium ad favorem tertii, præsertim cum reservatione pensionis ipsi resignanti, vel alteri a resignatario præstanti, nisi exprimat per quantum tempus possederit ipse resignans tale beneficium, et nisi illud possederit per quinque annos, vel circa aut saltem tres, quamvis antea requirerentur septem vel sex. Garcias, *De beneficiis*, p. XI, c. 3, n. 4; Isidorus Masconius, in tract. *De majest. militanti. Eccles.*, lib. I, part. III, cap. 2, rub. *De benefic.*, fol. 451; Reiffenstuel, *loc. cit.*, num. 63; Prosper de August., in *addit. ad Quaranta in Sum. Bul.*, § *Resignat. benefic. ult.*, vers. Pyrr. Corrad. *Prax. benefic.*, lib. V, c. 1, n. 14, ubi testatur hunc usum seu stylium Datarie Apostolicæ exordium habuisse a Gregorio XIV, qui sic servari mandavit, ex eo quod Innocentius IX id antea stauerat, nempe ut accipiens beneficium curatum, vel simile non possit illud renuntiare ad favorem tertii ante triennium.

(28. Prædicta tamen praxis procedit solum in resignationibus, quæ fiunt in curia Romana in manibus Papæ, non autem in illis, quæ pure, seu absque reservatione pensionis fiunt in manibus ordinarii; de his enim Gregorius XIV nihil de novo statuit. Unde pure et libere, et absque ullo onere possunt similes resignationes fieri in manibus ordinariarum, etiam ante annum possessionis. Pyrr. Corrad., *loc. cit.*, num. 20; Reiffenstuel, *loc. cit.*, num. 65; Parisius, lib. III, q. 2 per tot., et alii.

(29. Quamvis justæ et legitimæ causæ, ob quas potest fieri beneficiorum resignatio, generaliter ad duas reduci possint, scilicet ad utilitatem Ecclesiæ et salutem propriam, ut dicitur in c. *Quidem* 12, *De resignatione*, et notant Barbosa, *loc. cit.*, num. 89; Pirrhing., *loc. cit.*, num. 40, et alii; tamen Innocentius III, in cap. *Nisi cum pridem* 10, *De renuntiatione*, sex assignat, ob quas potest episcopus resignare episcopatum, quæ omnes continentur in his duobus versiculis ibidem in summario allegatis.

Debilis, ignarus, male conscius, irregularis, Quem mala plebs odit, dans scandala cedere possit.

(30. Prima igitur causa designata per ly *Debilis*, est debilitas seu infirmitas corporis, ob quam redditur quis impotens ad exsequendum suum officium. Secunda designata per ly *Ignarus*, est ignorantia seu defectus scientiæ necessariæ ad sui officii executionem. Tertia designata per ly *Male conscius*, est conscientia criminis, non quidem eujuslibet, sed illius duntaxat, quod post peractam poenitentiam impedit executionem sui officii, ex quo irroget infamiam, ipso jure, ut crimen hæresis, Simonia, homicidii, et hujusmodi. Quarta designata per ly *Irregularis*, est irregularitas personæ. Quinta designata per ly *Quem mala plebs odit*, est malitia plebis ita moribus, et personæ ipsius prælati adversariæ, ut in ea quidquam amplius proficere non valeat; sexta designata per ly *Dans scandala*, est grave scandalum, quod aliter sedari non potest. Sic cit. c. *Nisi cum pridem* 10, *De renuntiat.*, et ibi Glossa, et doctores communiter.

(31. Causæ autem, propter quas possunt episcopi, et alii facultatem habentes, simplices beneficiorum resignationes recipere et admittere, assignantur a S. Pio V, in sua constitutione 58, incip. *Quanta Ecclesiæ*, § 3, his verbis: « Posthac episcopi, et alii facultatem habentes eorum duntaxat renuntiationes recipere et admittere possint, qui aut senio confecti, aut valetudinarii, aut corpore impediti, vel vitati, aut crimini obnoxii, censurisque ecclesiasticis irretiti, aut nequeant, aut non debeant Ecclesiæ, vel beneficio inservire, seu qui unum aliud, vel plura beneficia obtinuerint, vel quos ad aliud contigerit promoveri. Religionem quoque ingressuri, vel matrimonium contracturi, si statim postea id re ipsa exsequantur. Denique cum quis ex aliis casibus acciderit, qui in constitutione felicis recordationis Innocentii Papæ III, de dimittendis cathedralibus Ecclesiis edita continentur, qui etiam ob capitales inimicitias nequeunt, vel non audent in loco beneficii residere securi, sed neque horum ullus sacro ordini mancipatus, nisi religionem ingressurus valeat ullo modo beneficium, vel officium ecclesiasticum resignare, nisi aliunde ei sit, quo in vita possit commode sustentari. »

(32. Hinc ubi dicta S. Pii V. constitutio est usu recepta, si resignatio ab ordinariis admittatur absque ulla ex assignatis causis, est nulla; quia ibi ponitur decretum irritans; Pirrhing., *loc. cit.*, n. 56 in fine; Parisius, lib. V, qu. 6, n. 223 et seq.; Azorius, part. II, lib. VII, cap. 19, quæst. 5; Leurenus, in *Foro beneficii*, part. III, qu. 415, et alii. Sed testatur Zipæus, in *Analyse de renuntiatione*, n. 1, non esse ubique usu receptam; et non esse in usu Hispaniæ asserit Garcias, *De benefic.*, part. XI, c. 3, n. 270, et utrum in Germania, edisserit card. de Luca, *De benefic.*, disc. 65 per tot.

(33. Facta resignatione pura, et a legitimo superiore admissa, non est amplius locus poenitentia; sed resignans potest com-

pellit etiam invitus ad dimittendam possessionem beneficii resignati. *Comm. textu expresso, in c. Quidam 12, De renuntiatione.*

(34. Dicitur autem notanter, *Et a legitimo superiore admissa*, quia ante ejus admissionem et ratificationem potest resignans mutare voluntatem et revocare resignationem; tunc enim res adhuc integra existit, et sic est locus penitentiae. Arg. c. *Lecta 14, De renuntiatione*, et cap. *In causis 30, § Quia vero, De electione*, l. *Si pecuniam*, § 1, ff. *De cond. caus. dat.* Unde si resignans constituisset procuratorem ad faciendam resignationem beneficii coram legitimo superiore, re adhuc integra, potest penitere, et mandatum procuratorium revocare. Clement. unic., *De renunt.*; Garcias, p. xi, *De benefic.*, c. 3, n. 227, citans Rotam, dec. 1 in fine, et dec. 3, *De renunt. in antiquis*; Sannig, *De renunt.*, cap. 6, num. 3; Reiff., *loc. cit.*, num. 49; Rebuff., in *Praxi benefic.*, tit. *De resignatione condit.*, num. 31, et alii passim.

(35. Qui beneficium resignavit, non obstante sua resignatione, potest redire ad idem beneficium ex novo titulo superveniente, videlicet, si iterum ad illum praesentetur vel eligatur. *Communis*, textu expresso in cap. *Cum inter 2, De renuntiatione*, juncta Glossa fin., *ibid.*, et Glossa in cap. *Susceptum*, verb. *Non morte, De rescript.*, in 7 (157).

* Caeterum talis, qui denuo ad illud beneficium admittitur, ultimum locum tenere debet praeter aliis; siquidem per praeviam renuntiationem amisit omne jus in beneficio, ac proinde etiam praerogativam antiquitatis; ita Layman, et Flam. Parisius post Rotam, in *una Paduana optionis, coram Accorambono*, 29 Novemb. 1557; Reiffenst., ad tit. *De renuntiat.*, n. 42.

(36. Resignatio beneficiorum non potest fieri in manibus laici, etiamsi esset patronus, rex, vel imperator, nisi habeat jus conferendi et recipiendi tales resignationes ex privilegio Apostolico. *Communis*, textu expresso in cap. *Quod in dubiis 8, De resignatione.*

(37. Neque resignatio beneficiorum fieri potest propria auctoritate, sed debet fieri de auctoritate, et assensu, et in manibus legitimi superioris ecclesiastici habentis potestatem instituendi et destituendi respectu talium beneficiorum, *Communis*, per text. in cap. *Non oportet 18, cap. Si vero 23, cap. Si quis presbyter 24, caus. 7, q. 1; cap. Admonet 4, De renuntiat.*, et cap. *Illo 1, et cap. Inter corporalia 2, De translatione episcop.*, cum similibus, juncta Glossa, in Clementin. Unic. *De renuntiatione*, verb. *Manibus*.

(38. Hinc resignatio ad favorem tertii, seu

(157) Hic nota quod parochialem ecclesiam assecutus, quam postea dimisit vel resignavit, non potest eandem assequi sive novo concursu: « Quia licet semel approbatus ad eandem ecclesiam, amplius examinari non debeat; ex eo, quod jam illius sufficientia esset nota, quia alias eandem Ecclesiam gubernavit, illiusque curam mirifice ac solenter exercuit, nihilominus propter hoc non efficitur immunis ab hujusmodi examine per concursum;

cum clausula *Non aliter*, non potest fieri nisi in manibus Papae; sic Barbosa, *loc. cit.*, num. 58; Pirrhing, *loc. cit.*, num. 77; Reiff., *loc. cit.*, num. 110; Engel., lib. i *Decretal.*, tit. 9, n. 8, citans communem omnium doctrinam, et in praxi observatam, quamvis Covarruvias, Sotus, et alii pauci relati a Garcia, par. xi, *De beneficiis*, cap. 3, n. 153, contrarium senserint. Et ratio est, quia hujusmodi resignatio, vel continet Simoniam juris ecclesiastici, ut docent Glossa, in cap. *Dilecto*, verb. *Resignavit, De praebend.*; Garcias, *loc. citat.*, num. 152, allegans Rotam, dec. 146, l. ii, et dec. 921, l. iii, *Diversor.*, et dec. 265, p. ii et dec. 666, noviss. Farin. Rebuff., in *Praxi benefic.*, *De renuntiat. conditional.*, n. 1; Navarr., cap. 23 *Manual.*, n. 107, § *Ad decimum*; Parisius, lib. xiii *De resignat.*, q. 3, num. 12, asserens ita scribere omnes fere doctores, vel saltem aliunde est in jure prohibita, uti expresse eam prohibuit Hilarius Papa in concilio Romano relato, cap. *Plerique 5, caus. 8, q. 1, et S. Pius V*, const. 58, incip. *Quanta Ecclesia*. Atqui in Simonia juris ecclesiastici, et in jure canonico solus Papa de plenitudine potestatis dispensare potest, textu expresso in cap. *Proposuit 4, De conceptione praebend.*, ergo, etc.

(39. Unde resignatio ad favorem tertii, seu sub ea conditione facta, ut soli personae a resignante nominatae conferatur beneficium, ita ut non habeat effectum, nisi conditio impleatur, non potest recipi et admitti ab episcopo, vel alio collatore Papa inferiore, Pirrhing, *loc. cit.*, num. 77, ubi testatur de communi et de stylo et usu curiae Romanae, et communi consuetudine.

ADDITIONES CASINENSES.

Quaeritur an facta renuntiatione beneficii, in manibus ordinarii in favorem tertii cum clausula, *non aliter*, possit is eandem renuntiare, acceptare et rejecta conditione tanquam turpi conferre beneficium cui voluerit; probabilius est, in dicto casu episcopum non posse ejusmodi conditionem rejicere, ipsamque resignationem simpliciter acceptare. Ratio est quia actus sub conditione celebratus, conditione non impleta, nullum operatur effectum, suspenditur enim ejus valor usque ad eventum conditionis l. *Is cui*, ff. *De act. et obligat.*, l. *Legata*, ff. *De condit. et demonstrat.* Ergo in proposito, si conditio rejiciatur, nulla censetur facta renuntiatio, eo praesertim, quia actus agentium non operatur ultra eorum intentionem. Accedit, quod nullo jure probari potest, in tali casu conditionem haberi pro non adjecta; quinimo conditiones de jure

cum oporteat formam concilii (Trident.) omnino servari; quia ex hoc non deducitur quod, censeatur dignior, ex eo quod alias exercuerit curam animarum, cum hoc solum probet ejus scientiam, non autem quod in concursu veniat praefendus, ut fuit dictum in *una Beneventana parochialis*. Ita Pirr. Corradus, *Prax. benefic.*, lib. iii, cap. 4, n. 5. (*Editores Casinenses*.)

vel factio impossibiles in aliis contractibus (excepto matrimonio), non vitiantur, nec habentur pro non adjectis, sed potius vitiant contractum, ut liquet ex l. *Non solum*, ff. *De action. et obligat.*; Reiffenst., ad tit. *De renunt.*, § 5, n. 120.

Item, quod resignatio in favorem non nisi in manibus Papae fieri possit « id quoque in beneficiis juris patronatus locum habet, etiamsi ea ad regiam pertineant praesentationem aut collationem (nempe jure extraordinario, et privilegio, si de collatione agatur, *Sedis Apostolicae vel expresse, vel praesumpto*). Quare Sixtus V, die 28 Julii 1587, canonicatum Ecclesiae Lucerinae de regio jure patronatus contulit Jo. Mariae Palavicino, in cujus favorem Aloysius Vasquez illud renuntiaverat (dummodo ad id regius accederet consensus), annuam sibi pensionem reservans. » Gagliardus, *De benefic.*, cap. 20, n. 9, et cap. 7, n. 22.

(40. Potest tamen episcopus, vel alius collator Papa inferior per se loquendo, et spectato jure communi, admittere resignationem simpliciter, et sine ulla pactione, aut conditione obligatoria factam, licet tali resignationi addatur a resignante deprecatio seu recommendatio, ut beneficium resignatum certae personae conferatur; nec collatio tali certae personae facta ad preces resignantis erit Simoniacae; quia nihilominus liberum est collatori conferre beneficium cui voluerit (158), neque injuriam facit nominato, si alteri conferat, cum ex ea nominatione, seu precum interpositione non sit jus aliquod acquisitum illi nominato. Covarruvias, l. i *Variar. resolut.*, cap. 5, num. 5; Zoësius, tit. *De Simonia*, num. 74; Tholosanus, in *Institut. rei benefic.*, cap. 8, num. 6; Navarr., in *Manual.*, c. 23, n. 107; Layman., lib. iv *Theol. moral.*, tract. 2, c. 17, n. 6; Engel., lib. i *Decret.*, tit. 9, num. 1; Pirrhing, *ibidem*, num. 76; Reiffenstuel, *ib.*, n. 112 et seqq., et alii: et hoc colligitur ex cap. *Cum universorum 8, De rerum permutat.*, et cap. *Ex parte 13, De offic. delegat.*, ubi similes resignationes leguntur, nec tamen ex hoc capite reprobandur, quamvis ex aliis rationibus non tenerint, ut recte observat Reiffenstuel, *loco citat.*

(41. Dicitur autem notanter: « Per se loquendo et spectato jure communi, » quia S. Pius V, constit. 58, incip. *Quanta Ecclesia*, id omnino prohibuit praecisus his verbis: « Caveant autem episcopi, et alii praedicti, itemque omnes electores, praesentatores et patroni, tam ecclesiastici quam laici, quicumque sint, ne verbo quidem, aut nutu vel signo futuri in hujusmodi beneficiis et officiis successores, ab ipsis resignantibus, aut aliis eorum significatione vel hortatu signentur, aut de his assumendis, promissio

(158) Et revera, post factam resignationem pure ac simpliciter, non obstante, quod preces pro aliquo offerantur, nihilominus episcopus non est strictus, ut huic conferat beneficium, neque injuriam faciat nominato, si alteri conferat. Cum enim resignatio in favorem tertii sit jure prohibita, non

inter eos, vel etiam intentio qualiscunque intercedat. » Unde ubi haec constit. S. Pii V est usu recepta, et viget, non currit data conclusio, quae dicit solum *per se loquendo et spectato jure communi canonico*, cui nondum inserta est dicta constitutio, quae neque ubique recepta est, ut testantur Zippæus, in *Analysi jur. Pontific.*, tit. *De renuntiat.*, n. 1; Layman., lib. iv *Theolog. moral.*, tract. 2, cap. 17, num. 6; Engel., tit. *De filiis presbyter.*, num. 3; Garcias, *De beneficiis*, par. xi, cap. 3, num. 270; et alii, et jam fuit observatum supra n. 31.

(42. Neque ibi potest episcopus aut alius collator Papa inferior beneficia in suis manibus resignata conferre consanguineis, vel affinibus, aut familiaribus suis, aut resignantium, sive dimittentium. Sic expresse S. Pius V, citata constitutio incip. *Quanta Ecclesia*, § *Caeterum*, ibi: « Caeterum praecipimus atque interdiximus, ne ipsi episcopi aut alii collatores de beneficiis et officiis resignandis praedictis, aut suis, aut dimittentium consanguineis, affinibus vel familiaribus, etiam per fallacem circuitum multiplicatarum in extraneos collationum audeant providere. » Et sic declaravit etiam Gregorius XIII, ex sententia sacrae congregationis Concilii, prout refert Pyrrhus Corrad., *Prax. benefic.*, lib. v, cap. 1, n. 51, his verbis: « Episcopus non potest admittere in parochialibus in suis manibus resignatis consanguineos, vel familiares tam suos quam resignantium ex bulla S. Pii V, an. ejus tertio, Kal. April. S. D. N. Gregor. XIII, ex sententia sacrae congregat. declaravit, et ideo admonendum episcop. ne hujusmodi consanguineos vel familiares admittat ad concursum. » Ventriglia, tom. II, adnot. 4, § 2, n. 10, ubi ex Thusco, Genuensi, Riccio, Garcia, et aliis, notat quod ordinarius non solum non potest conferre beneficia resignata suis, vel, si admissio resignationis ad alterum spectet, admittentis resignationem consanguineis, affinibus et familiaribus; sed nec etiam ipsius resignantis.

(43. Praedicta tamen constitutio S. Pii V de non conferendis beneficiis resignatis consanguineis, affinibus vel familiaribus episcopi collatoris, vel resignantis, aut dimittentis, non habet locum in beneficiis de jure patronatus, cum ipsa debeant conferri praesentatis a patronis, prout declarasse Gregor. XIII refert Pyrr. Corrad., *loc. cit.*, n. 54; his verbis: « Nos Hieronymus tituli S. Pancratii S. R. E. presbyter cardinalis Matthaeus fidem facimus et attestamur, in libris sacrae congregat. Concilii, qui apud nos asservantur, adnotatum esse, quod fel. rec. Greg. XIII declaravit beneficia juris patronatus non comprehenduntur in § *Caeterum* contento in constitut. san-

est illi nominato jus aliquod ex ea nominatione, seu precum interpositione acquisitum, ac consequenter nulla eadem injuria irrogatur. Reiffenstuel, ad tit. *De renuntiat.*, § 5, n. 114. (*Editores Casinenses*.)

mem. Pii V, relaxante prohibitionem de non admittendis resignationibus; quo § prohibentur episcopi beneficia eorum manibus resignata, eorum, aut resignationum affinis, consanguineis vel familiaribus conferre.

« Hieronym. card. MATTHÆIUS. »

ADDITIONES CASINENSES.

Sic etiam si parochia vacaret per obitum, tunc utique ad concursum admitti possunt præfati consanguinei, affines et familiares, et alicui ex ipsis, si quidem dignior fuerit deprehensus, parochialis ecclesia confertur, ut ex decreto Sixti V, relato a Benedicto XIV, in *synod. dioces.*, lib. XIII, cap. 24, n. 6; in hæc sane verba: « Sanctitas Sua decrevit declarationem congregationis (quam Lucius noster affert hic supra n. 42) approbatam a felicis recordationis Gregorio XIII retinendam esse juxta terminos constitutionis piæ memoriæ Pii V, in parochialibus vacantibus per resignationem admissam per episcopum et inferiores collatores; occurrente autem vacatione parochialium per obitum, non esse arcendos a concursu familiares aut consanguineos ipsorum ordinariorum, sed iisdem conditionibus et legibus censendos esse cum aliis concurrentibus ex forma concil. Tridentini, et constitutionis ejusdem Pii V, de provisionibus parochialibus, etc. Quod decretum in congregatione habita die 16 Junii 1589 fuit ab illustrissimis dominis commendatum, et juxta illud in posterum respondendum erit in casibus occurrentibus, etc. »

« Quoties igitur (prosequitur Benedictus XIV, l. c.) parochia per resignationem vacaverit; si eandem suo, vel resignantis consanguineo, aut familiari conferat episcopus, aperte peccat in litteram Piana constitutionis prohibentis, ne beneficia in episcoporum manibus resignata, personis supradictis conferantur; at si eisdem conferat parochiam, quæ per obitum vacaverit, nullatenus Piana bullam lædit, quippe quæ non nisi de vacationibus per resignationem loquitur. »

Quod idem applica in vacatione beneficii propter sententiam privationis ex crimine, quippe cum dispositio Piana sit *penalis*, non est præter dispositum extendenda. Ex Ventriglia, *Præf. for. Eccles.*, part. II, adnot. 5, § 2, n. 13.

« Quæri (hic) potest, an episcopus possit talia beneficia conferre alicui ex familiaribus sui vicarii generalis; maxime si comedat cum familiaribus prædicti episcopi: et quidem, quod possit, non est dubitandum ex eo quod familiaritas non contrahitur ex sola commensalitate, sed requiritur, ut adsit animus tam superioris quam famuli, (bene verum, quod), vicarius prædictus nullatenus potest beneficia prædicta conferre familiari episcopi, quia cum eo censetur eadem persona; nam episcopus fraudulenter curaret, ut fieret resignatio in manibus vicarii, ut conferret familiari episcopi, licet

ipse vicarius possit conferre suo familiari; quia dicta constitutio prohibet conferri familiaribus collatorum jure proprio conferentium. » Pyrrhus Corradus, *Præf. benefic.*, lib. V, cap. 1, n. 71.

Cæterum, si ordinarii, etiam ignorantes, d. Piana const. contraveniant, conferendo hujusmodi beneficia sic resignata prædictis personis prohibitis, ligantur pœnis supradictæ constitutionis, et indigent absolute a Summo Pontifice. Idem Corradus, l. c., n. 70; vers. *Cæterum*.

« 44. Cum autem prædicta S. Pii V constitutio sit admodum notabilis quoad resignationes faciendas et admittendas, et teste Pyrrho Corrado, *loc. cit.*, n. 59, maxime viget, juvat hic eam ad omnium commodum per extensum adducere.

« PIUS, episcopus, etc.

« Quanta Ecclesiæ Dei incommoda omni tempore attulerit, et nunc quotidie magis afferat ministrorum in eam ingressio vitiosa, jam late perspiciant, et cum mœrore expendant præules omnes, et pastores, quando hæc perniciæ cæterarum omnium maxima tam multas orbis Ecclesias impie violarit.

« § 1. Quia vero hoc malum cum in cæteris frequens, tum maxime in beneficiariorum ecclesiasticorum dimissione admittitur, nemini molestum esse debet, quod pridem de reprimendis quotidianis fraudibus, quæ hac in re frequentiores internoscuntur, certam aliquam rationem tandem injuncti officii nostri partes in prohibenda omnibus interim resignationum hujusmodi receptione paulo severius interposuerimus, omnesque beneficiariorum interim resignandorum dispositiones, quæ fierent, in irritum revocaverimus, ac etiam decreverimus, nullum per ea in illis jus, neque titulum, vel coloratum, tam in petitorio, quam in possessorio ipsis provisum tribuere, quin etiam eos ad illa deinceps obtinenda perpetuo inhabiles fore: collatores vero, alias in illorum dispositione, etiam tanquam devolutionis jure sese interponere non posse, sed de eis, ut vere vacantibus sive per Romanos Pontifices, sive alios collatorum eorumdem superiores, uti præventum esset, libere provideri.

« 2. Nunc autem intendentes institutum hoc nostrum, quo sanctuarium Domini cupimus illibatum, auctore Domino, persequi, ac simul, quantum in Nobis est, cavere, ne resignationes ipsæ dehinc pro cuiusque arbitrio, nullisque, vel certe levibus causis passim et temere admittantur, prohibitionem, et alia prædicta, ac certa omnia nostris super his litteris contenta eatenus relaxamus.

« § 3. Ut posthac episcopi, et alii facultatem habentes eorum duntaxat resignationes recipere et admittere possint, qui aut senio confecti, aut corpore impediti vel vitiosi, aut crimini obnoxii, censurisque ecclesiasticis irretiti, aut nequeunt, aut non debent ecclesiæ, vel beneficio inservire, seu

qui unum aliud, vel quos aliud contigerit promoveri, religionem quoque ingressuri, vel matrimonium contracturi, si statim postea id re ipsa exsequantur, denique cum quis ex aliis casibus acciderit, qui constitutione fel. rec. Innoc. Papæ III, de demittendis cathedralibus ecclesiis, edita continentur. Qui etiam ob capitales inimicitias nequeunt, vel non audent in loco beneficii residere securi; sed nec eorum ullus sacro ordini mancipatus, nisi religionem ingressurus, valeat ullo modo beneficium, vel officium ecclesiasticum resignare, nisi aliunde ei sit, quo in vita possit commode sustentari; ad hæc beneficiariorum et officiorum permutationes admittere, quæ canonicis sanctionibus et Apostolicis constitutionibus permittuntur.

« § 4. Caveant autem episcopi, et alii prædicti, itemque omnes electores, præsentatores et patroni, tam ecclesiastici quam laici, quicumque sint, ne verbo quidem, aut nutu vel signo, futuri hujusmodi beneficiis et officii successoribus ab ipsis resignantibus, aut aliis eorum significatione vel hortatu designentur, aut de his assumendis, promissio inter eos, vel etiam intentio qualicumque intercedat.

« § 5. Cæterum præcipimus atque interdiximus, ne ipsi episcopi, aut alii collatores de beneficiis et officiis resignandis, prædictis, aut suis, aut admittentium (159) consanguineis, affinis vel familiaribus, etiam per fallacem circuitum multiplicatarum in extraneos collationum audeant providere; quod si secus, ac etiam quidquid præter, vel contra formam prædictorum fuerit a quocumque temere attentatum, id totum ex nunc vires, et effectum decernimus non habere.

« § 6. Qui vero contrafecerint, ut in eo, quo deliquerint, punientur, a beneficiariorum et officiorum collatione, nec non electione, præsentatione, confirmatione et institutione, prout cui competierit, tandiu suspensi remaneant, donec remissionem a Romano Pontifice meruerint obtinere, et qui talia beneficia, seu officia receperint, eos prædictis pœnis volumus subjacere. Et nihilominus in eos, qui sic suspensi conferre, eligere, præsentare, confirmare vel instituere, ausi fuerint, excommunicationis quoad personas, quo vero ad capitula et conventus a divinis suspensionis sententias ipso facto promulgamus, quibus etiam nullus alius,

(159) « Verbum *admittentium* videtur mendose appositum, pro *dimittentium*, et hoc modo restitutum est in codice septimi libri *Decretalium Clement. VIII.* » Ita Fagnanus, ad cap. *Non sine*, De arbit., num. 45. (Quid nomine septimi libri *Decretalium* hic significetur, vide v. Jus. JUSTITIA, n. 35.)

« Deprehenditur sane (sic pariter Benedictus XIV) manifestus typographi error, neque legendum est *admittentium* consanguineis, sed utique *dimittentium* consanguineis. Juvat et illud animadvertere, in septimo *Decretalium* libro, qui sub Pontifice Clemente VIII in publicam lucem emittendus erat, iusertam S. Pii V bullam, in qua verbo *admit-*

FERRAR. VI.

quam ipse Romanus Pontifex, sive absolutionis, sive relaxationis gratiam (excepto mortis articulo) valeat impertire, prohibitionem et litteris nostris prædictis nihilominus in cæteris omnibus perpetuo valituris.

« § 7. Non obstantibus quibuscumque privilegiis, indulgentiis et litteris Apostolicis generalibus, et specialibus quibuscumque, episcopis, et aliis superioribus, ac inferioribus ecclesiarum prælatis, nec non ecclesiis, monasteriis et capitulis, conventibus, collegiis et universitatibus, eorumque et aliis personis, etiam regia et imperiali majestate præditis, sub quacumque verborum forma et conceptione concessis, per quæ effectus præsentium impediri posset quomodocumque, vel differri, etiamsi de eis, ipsorumque totis tenoribus ad verbum, ac de propriis nominibus eorum, nec non ecclesiis, monasteriis, locis, ordinibus et dignitatibus, de quibus, nec non causis, propter quas illa concessa sunt, specialem et expressam præsentibus fieri oporteret mentionem.

« § 8. Cæterum jubemus, easdem præsentibus ad valvas Basilicæ Principis apostolorum de Urbe, et in acie Campi Floræ publicari, et earum exempla affigi; volumusque eas sic publicatas, omnes et singulos perinde afficere et obligare, ac si illis ipsis fuissent singulariter intimatæ.

« § 9. Exemplis quoque prædictis, etiam impressis, manuque notarii publici, et sigillo prælati ecclesiastici, vel ejus curiæ obsignatis, eandem prorsus fidem adhiberi: quæ ipsis præsentibus, si forent exhibitæ vel ostensæ.

« Datum Romæ, apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1568, Kal. Apr. Pontificatus nostri anno tertio. »

(45. Resignatio reciproca triangularis seu quadrangularis, qua scilicet tres vel quatuor simul resignant sua beneficia ea conditione, sive pacto, ut primus resignet suum beneficium secundo, et secundus suum tertio, et tertius suum quarto, et quartus suum primo, non potest admitti ab ordinariis Papa inferioribus, sed solum ab ipso Papa. Concil. Tridentin., sess. XXV, *De reformat.*, cap. 15, reprobans dictas resignationes reciprocas; Gonzal., *ad regul. 8 Cancell.*, Gloss. 14, num. 48; Navarr., *Manual*, c. 24, n. 10; et cons. 43, *De Simonia*; Antonell., *De regimine Ecclesiæ*, lib. III, cap. 11, n. 8; Barbosa, lib. III *Jur. Eccl. univers.*, c. 15,

substitutum legitur *dimittentium*. » *De synod. dioces.*, lib. XIII, cap. 24, n. 2. Adeo ut prælaud. S. Pius V prohibuerit episcopis, aliisque collatoribus, in quorum manibus cujuslibet beneficii resignatio fieret, ne hoc vel illud beneficium, cuius resignationem admisissent, aut suis, aut resignationum, sive *dimittentium* (quod idem importat) consanguineis, affinis vel familiaribus conferrent; utrisque porro ab hujusmodi beneficiariorum consecutione exclusis, nempe tam consanguineis, affinis, familiaribus ordinariorum seu collatorum, quam consanguineis, affinis et familiaribus resignantium. Benedictus XIV, *loc. et n. cit.* Cætera vide hic supra sub n. 41 et seqq. (*Editores Casinenses.*)